

ENDOGENI POKRETI

ENDOGENI POKRETI I OBLICI

- **ENDOGENI POKRETI** nastaju kao posljedica djelovanja gravitacije i toplinske energije Zemljine unutrašnjosti
- formiraju se različiti reljefni oblici na kori i površini Zemlje
- **OBLICI RELJEFA NASTALI ENDOGENIM POKRETIMA:**
  - slojevi
  - bore (proces boranja)
  - rasjedi (proces rasjedanja)
  - navlake (proces navlačenja)

SLOJEVI

- **SLOJ** je više ili manje kompaktna nakupina minerala obrubljena dvjema plohamama
  - slojevi imaju oblik leće jer je taloženje jače na sredini nego na rubovima sloja
  - slojevi su uglavnom horizontalni, a mlađi slojevi se nalaze iznad starijih
  - endogenim pokretima stariji slojevi se mogu naći iznad mlađih – **inverzni** (obrnuti) raspored slojeva

MLAĐI SLOJEVI

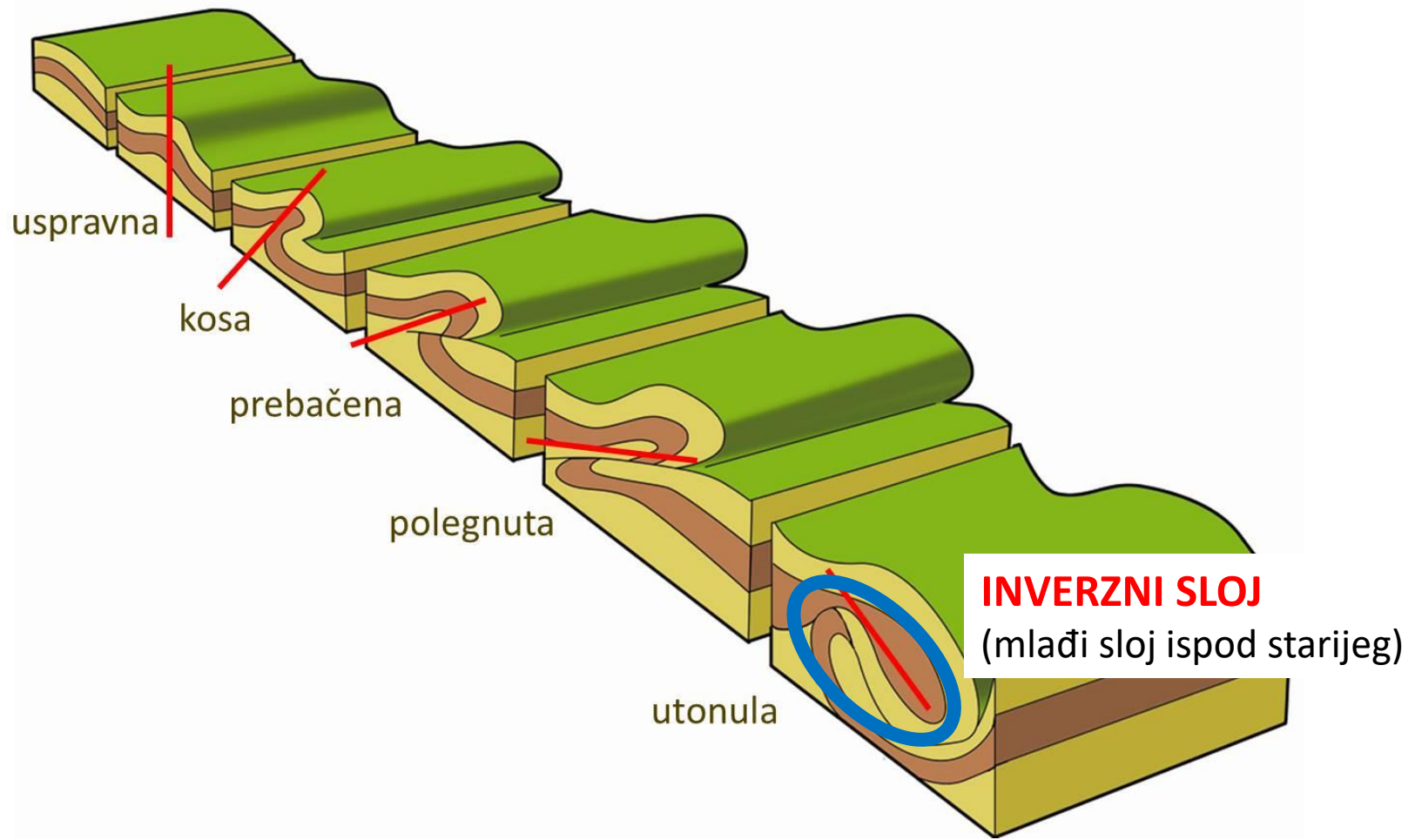
NAJMLAĐI SLOJ

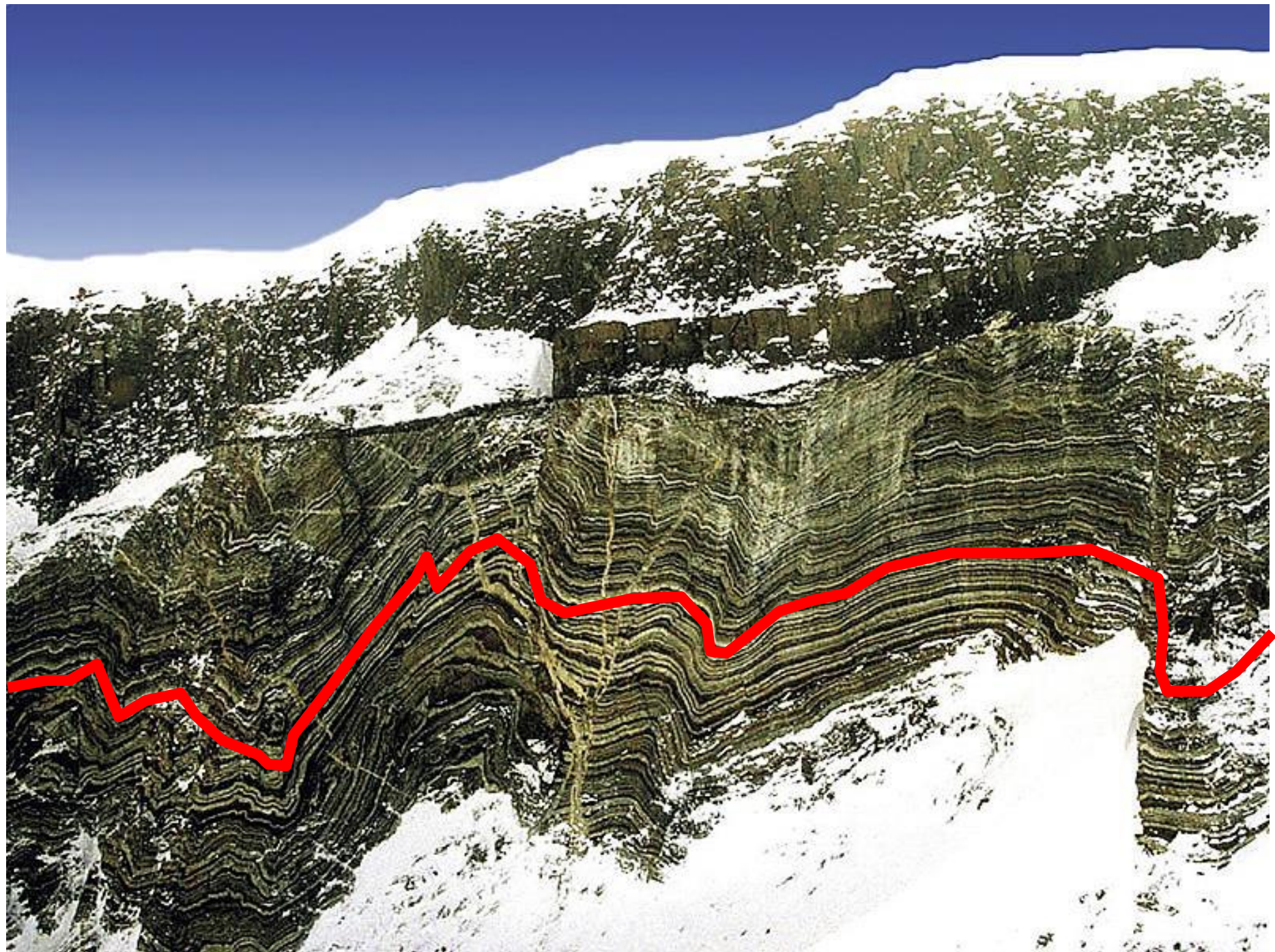
STARIJI SLOJEVI

BORE

- **BORE** su dijelovi litosferne ploče nastali valovitim iskrivljavanjem slojeva do kojih je došlo endogenim pokretima
- u prirodi su rijetko neporemećene bore, pa postoje uspravne, kose, prebačene, polegnute i utonule bore

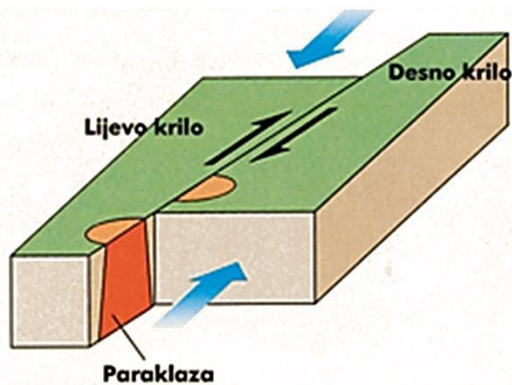

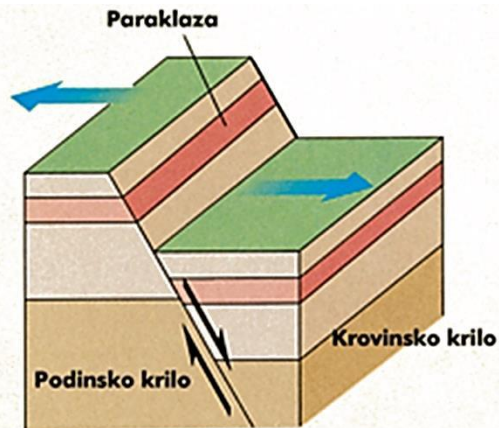
RASJEDI

- **RASJEDI** nastaju izdizanjem, spuštanjem ili uzdužnim pomicanjem dijelova kore duž **rasjedne pukotine (paraklaze)**
  - posljedica su djelovanja unutrašnjih (endogenih) sila
  - rasjed se sastoji od **dva krila i rasjedne pukotine (paraklaze)**
  - vrste rasjeda: **horizontalni, normalni i reversni**

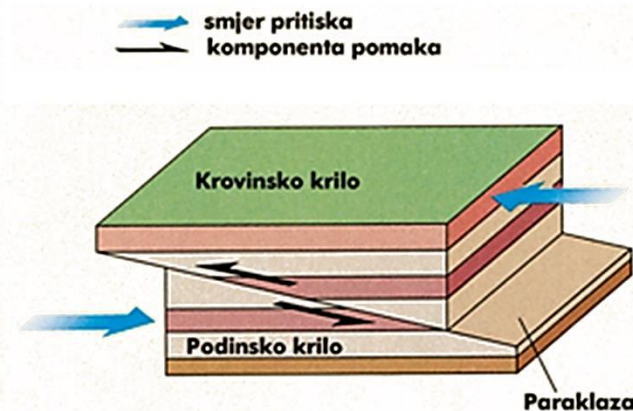
HORIZONTALNI

NORMALNI

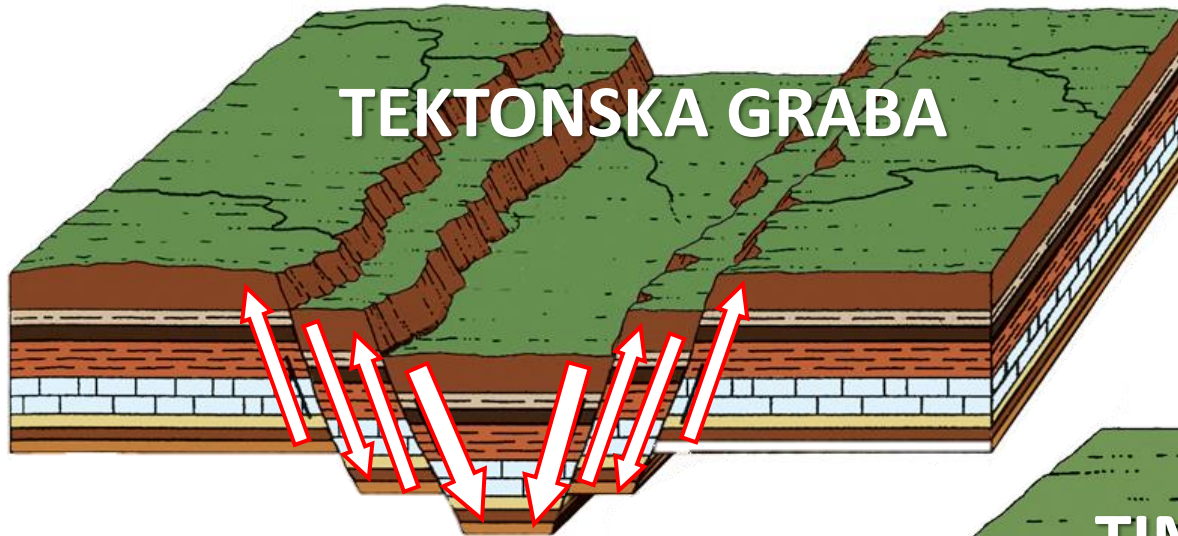

REVERSNi

RASJEDI

- **TEKTONSKA GRABA** – nastaje spuštanjem zemljišta između dva ili više usporednih rasjeda
- **TIMOR** ili **HORST** – nastaje stepeničastim izdizanjem središnjeg dijela terena u odnosu na rubne dijelove

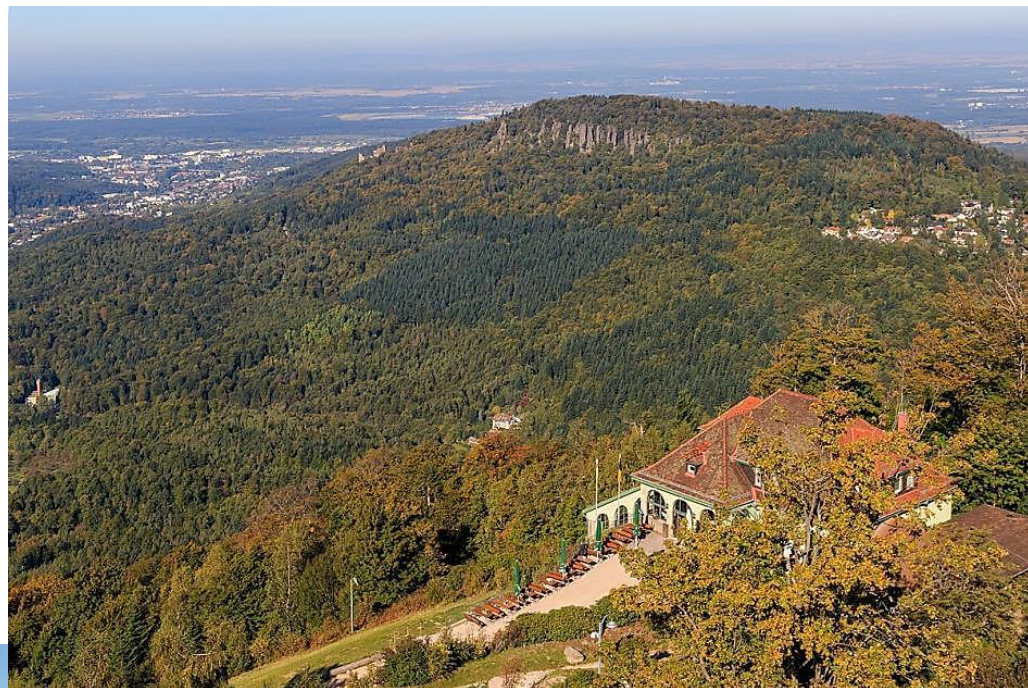

Rasjed na Islandu

Rasjed Sv. Andrije - Kalifornija

Schwarzwald - horst

Gornjorajnskanizina - tektonska graba

NAVLAKE

- **NAVLAKE** nastaju kad se **tereni koji su bili jedan do drugoga nađu jedan na drugome** kao posljedica jakog rasjedanja i snažnih bočnih tlakova
  - česta pojava u Alpama

